

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem
omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S.
Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum
triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 21. Quanti mercenarij. Prior vidit illum Pater, qui aliter non esset
reuersurus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

perdiderant optatissimam. O gratissimæ calamitates, tam elatè mentis oculos aperientes, ut dolendum suum agnoscat peccator statum, quò puniret & illum quem amisit, beatissimum, ut in se reuersus, tristitine perpendens fortunam, sapiat reditum, patris cogitet amplexus, penitentique spondeat meliora.

Spectanda offertur Daniels in visione leana famulissima, velocibus alijs quibus ad instar fulguris euolabat omnia dolenda strage comminens. Vox de celo eruit: alæ eius euellantur, cor hominis detur ei, super pedes stet quasi homo: *Et sublatæ sunt alæ eius & sublata est de terra & super pedes quasi homo stetit, & cor hominis datum est ei.* His ventura significat Nabuchodonosori, ut plenius prosequitur idem Daniel. Eadem prodigo nostro cernimus euenisse. Carrebat iustar leana leuissimus, lasciuus, dilatatis alijs libertatis, optum, sanctitatis. Ineptias suas sectabatur ut bellua famulissima, & non homo; præseinduntur alæ volucti; decoquantur opes, sanctas, quibus iniuxit viam currebat, imo & periurabat, vanitatis: *Consummata est omnibus corpus egere.* Hinc ei eor ualorur discursuum, rationale, humanum, quo gradum sistit, attentè considerat, actiones scrutatur, in se reuertitur, ut de eo dicatur. *In se reuersus.* Hos in nobis operantur effectus, fames, nuditas, penuria, uitæ calamitates, ut in nos ipsos reuertamur, oculos ad domus paternæ limina reflectamus.

In hunc finem prouidè Deus tot hic reliquit afflictiones, ut oculos ad patris nostri domum attollamus, ubi illis omnibus ac iucunda uita petagitur. Vnde D. Augustinus: *Ideo huic uita male dulcis misceat amaritudines tribulationum, ut alia, qua salubriter dulcis est, requiratur.* Si ergo cum tanta sit nostrarum multitudo miseriarum hanc amemus uitam (inquit ille) & oculos ad Dei domum non erigamus, quid faceremus, si multa hic requie gauderemus? Ad finem exclamat: *O infelicitas generis humani: amarus est mundus & diligitur: putat si dulcis esset, qualiter amaretur? formoso quomodo haberet, qui sic amplexerit sedum? Flores eius quomodo colligeret, qui spinis, non reuocet manum?* Hæc Israelitarum plangenda calamitas, tam durè Pharaonis imperio habebantur, uitam agebant ipsi insularijs amariorem, spinis & tribulis leuissimè cõtriti ut tandem discederent teritæque Egypti ualedicerent? *Uigebant Egypti Israelitas, ut egredierentur.* Illa quippe exire reuuebant: *Quid agerent si lautius exciperentur, si basilicè uincerent, si continua quiete potirentur?*

Accuratè notatur à Spiritu S. Achaz regis impietas, quam ut incorrigibilem arguit dum ad Obolam ultimam miseriarum metam peruenit. patum est, peccatum quod non ad eor redierit præuasticator, in se reuersus, ad Deumq; conuersus penitentem, cum uiam imo & tunc scelera commisit peiora prioribus. Multus erat suo. unumerus, grauiusque peccatorum in quorum penam in tantam labitur infelix calamitatem, ut eum barbarus Rex Thelgath phalnaræ copijs suis coarctauerit, uentem sic ut clypeo simul & galea nudatus & batta lugere: *Affixit enim & nullo resistente uastans.* Tantà nullo minus peribit malitià contumax: ut immensus ille calamitatum cumulus, quo obruebatur, nedum oculos aperirent afflicto, ut ad Deum in tribulatione conuerteretur, quia imo calcari refragus audeat grauiora; noua sibi constringit idola, & qui hæcenus per manus obtulerat sacrificia sacerdotum, ipse proprijs ea manibus uoluit immolare: *Tempore angustiarum auarit contemptum in Dominum, & ipse per se Rex Achaz immolauit Dejs.* Emphatica singula sunt uerba. Heu quot huic malitià patet; quibus dum exhaustas delent facultates, perditam sanctitatem, bonorem uilipensum nec sic quidem aperitur oculi, nec in se reuertuntur, ut ad Deum patrem conuertantur pjsimilium. Ea igitur inueterare malorum, qui hæcenus tot damna non sensisti obduratus, modo saltem, dum te circumquaque miserijs luges intricatum, in te reuertere, his uerbis Dominus animam alloquitur, & hortatur ore prophetico, ad statum reiectam, quo nullus insaufior, malis vindique circumseptam: *Leua uultum tuum in directum oculos tuos, & uide ubi non profectus sis.* Anima expergiscere; oculos attolle, teipsam circumspice, perpende, nullam esse quã non affligeris, calamitatem, iacturam patens salutis, uitæ, honoris, altimationis, omnium deniq; facultatum: *Ergo saltem nunc uoca me: Pater meus &c.* Amodo saltem, cum te cernas, talè qualis es, cum uideas, quàm insaufio fidere meis excesseris adibus: *Saltem amodo:* Ex his calamitatibus hanc collige conclusionem: *Ergo, cum tam inanipicacè seruierim diabolo, tantò dispendio paternis excesserim laribus; stat animò, cõclusum est: Surgam & ibo ad patrem: prodigum imitabor sequarq; penitentem.*

§. 21. Quanti mercenarij. Prior uidit illum Pater, qui aliter non esset reuersurus.

Aliud atamen inuuit his uerbis Saluator mysterium, quod acutè D. Petr. Chry. Sermon. 1. solog. examinat. Cur perditum pater nõ inquit

Dan. 7. 4

VI. Calamitates aperiunt oculos. D. A. v. 6. in psal. 37 in illud. Cõurbatiõ est cor metum. Tom. 3.

D. Avg. Sermon. 24. de Temp. ad fin. Tom. 10.

Exod. 12. 13.

Inquisit filium? Tres Christus proponit plebi parabolis: ovis errantis, dragmā perditæ, & filij prodigi, errandam quæ hinc ovem diligens pastor, & invenit; dragmā perditam tantò mulier, accenso lumine, eversâque domo studio quæ hinc vt eam inveniret. Cuius igitur hunc peregrinū profectum non induxit, pater a solet. entem? Ne dubites: quæ hinc illū, hoc etenim illis pater verbis indicavit: *Invenimus est. Si inue. 17. iā quæ hinc. Quæ igitur ratione filium quæ hinc suos super illū oculos reflectendo. Hoc cetera præcellit, & Christus exponit: Cum adhuc longe esset, vidit illum pater suus. Vidit illum adhuc longinqua in regione commorantem, regione maledicta: quamquam enim hoc sic post in edigi, quod ab eo tempore, quò filius discessit & oculos fugit patris & domum, licet eius non amplius recordaretur nec doloris, in quo patrem reliquit, meminisset; nunquam tamen suos ab illo pater diuertente oculos eius curam intermisit. memoriam re egerit, imò semper suspirans ingenuerit, vt Dauid pro Absalon & Jacob pro Ioseph illud incessanter ingemians, Heu fili mi fili mi ubi es? quæ te fortuna complectitur? quò diuertisti? Vni an mortuus? (ô formidus tamen Salvatoris intentioni & factæ Theologiae convenientius significat, quod cum filius in pœnā non tol. randæ dissolutionis magis omnem patris merebatur oblivionem, quodque ab ipso pater in semetipsum manū retraheret auxiliarem, in eaque longinqua damnataque desereret regione ad quā voluntarius inuolutatio patre recesserat, oculos tamen celestis ille pater in illum conuertit benignitatis ac misericordie. Et cū sint eius oculi diuina luminaria, de quibus sic Iacob: *Pulchrioris sunt oculi eius vino.* Cū enim sint lucidissimi, & illuminantes, confortantes, vitalem cordibus spiritum infundunt melius quam vinum eius illuminant oculos, qui coæcutiebat: quibus & se suamque possit agnosceret calamitatem, copiam paternæ domus contemplari, fortunam bonam perpendere mercenatorum sapientissimos corde reuolueite disciturus, concludere proposita domum paternam re petendi, veniam rogandi non præstitæ patri obedientie, bonorumque prodigalitati; supplicandi, quo reduce in numerum recipere dignaretur mercenatorum.*

11. Apud omnes in confesso est, impossibile fuisse filio, ser. ô suos aperire oculos, quibus & se & suam agnosceret miseriam, paternæque domus luxu recordaretur, nisi prior suos Deus in illum oculos conuerteret: *Neque enim est ultra in Hieron. Baptist. de Lazaro Tom. II.*

hominis potestate, vt veniat ad Deum: assertit am. D. Petr. Iob. Pater vidit illum (inquit D. P. Chrysol.) CHRYS. vt & ille posset patrem attendere, patris visus est. Iob. c. 34. *Stravit filij aduentus aspectum* &c. Satis autem 23. aperte hoc ipsum filius indicavit, cum hæc sibi dicenda proponi: *Pater, peccavi in calum & coram te.* Quo sensu hoc dicit adolescens? An usquam longissime à domo patris presentia, oculis, & abs aspectu? Numquid in regione profectus discessit remotissimam, & à paternâ presentia distundam? Congruè loquitur: non enim adeo potuit procul abscedere, quò eum patrem non assequeretur oculi, eiusque effugeret aspectum, de quo verum dicitur: *Oculus e. Eccles. 23. ius lucidiores super sol. m. à siculo, & usque in se. 28. culum respicit.* Eò piensissimi patris oculi penetrarunt, quibus filij illi strantur.

Nunquam oculos aperire potui puer mortuus in lectulo, vt seipsum intueretur & ad matrem recurret vbera famelicus, nisi prior lites suos super posuisset oculos oculis: nec Petrus referre suos, quibus perhorrendum agnosceret triplicem calum, à Christo trina negatione remotissimus, nisi primus benigne Christus oculo misericordie Petrum conuersus intueretur: *Cy. uer. sus Dominus respexit Petrum.* D. Ambros. ex occasione tractandi de modo quo conuertit adolescens: tibus agere, à primis virtuti insister do vnguituli: hæc sponsa verba dilucidat: *Nolite me considerare quod fusca sim: quia decolorauit me sol.* Cum variis D. Ambros. verba hæc modis interpretetur, sic etiam ea scribit: *Nolite aspicere me, quia obscurata sum, non est virtus me sol, non vidit me sol.* Lucidissimi suis radiis faciei meæ tenebras non deterfit: nihil etenim eo certus, quam si sol clarissimos suos radios non emiserit tenebræ minime dispargantur. Quam obtebratus cambiis suis sedebat Matthæus: publica nns, donec sol illi Christus irradieret? Pet. Ioan. & Iacobus in mari piscatores? Quam obscuratus D. Petr. trina Donini negatione tenelior? Nec miretis: *Non est intus eius sol:* at postea: *Conuersus Dominus respexit Petrum,* sed cū sol suos declinasset oculos, hen in quibus tenebras, tristemque noctem dilabitur: *Ortus est sol.* Quid adolescentis stupet leuitates, tragedias qui suis obsequitur voluptatibus: At *Ortus est sol.* Petro sol oritur, *Respexit Dominus Petrum,* & *egressus foras Petrus: fleuit amare.*

Ita vt lachrimæ illæ, quæ de Petri fluxerunt oculis, magis proprie, velut ex causa, de oculis Christi emanarint quæ Petri: *Nō quasi nos dil. x. Ioan. 1. 2. rimus Deū, sed quoniā ipse prior dilexit nos.* Asserit 4. 10.

Luc. 22. 61
D. Am.
In ps.
118.
expon.
illud.
In quo
corrig.
ad. le.
scitior
viam
suam.
To 4.
Cant.
1. 5.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.
36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.
51.
52.
53.
54.
55.

rit D. Ioan. Effectus est oculorum Dei, tuorum illuminatio & quod illos referes, quibus tuam agnoscas & miseriam & infelicitatem, quibus sapienter argumenteris, quibus saluifera concipias egrediendi desideria, quibus firmiter proponas ad eum, eiusque gratiam remeandi. Hinc

Li. 2. con.

Pelagia.

Hic. 24.6.

Ego plantabo eos, ut nunquam eradicentur, & ego dabo eis cogitationem, & sensum ut intelligant me. Ne negligenter hæc transeamus: Ego dabo eis cogitationem & sensum, ut nec cogitare quidem possit peccator, ad domum Dei regressum si hæc illi Deus non ingesserit cogitationem: Non quod

2. Cor. 3.

5.

1. p. 9. 23.

sensus sufficientes cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis, docet Apostolus. Si verò perpendas (inquit D. Th. primum, quod ad opus aliquod requiritur esse ipsius operis cogitationem: si nec quidem salutem tuam valeas cogitare, prout cõuenit sine Deo, concludit qua ratione sine Deo opus illud possis perficere. In eundem sensum intelligit D. Bas. illa psalmista verba, quibus Dei electos hortatur, ut illi gratias referant immortales, quod eorum meminerit, dum peccatis hærent immeriti, in regionem abierant longinquam, ex culpa sua sub dæmonis imperio, torquebantur, oculos illustrat, quatenus peccatis egressi eorum animum intenderent, qua ratione ad Dei gratiam reuertentur, qua tandem sanctissimi eualeantur:

Ps. 29. 5.

Psallite Domino sancti eius, & confitemini memorie sanctitatis eius. Sollicitam Dei laudate memoriam & curam vos sanctificandi: sic ut quando minus de vobis eratis solliciti, curamque non gerebatis salutis, cõcutientes ad ea quæ vobis videre conueniebat, oculis orbi, ipse suos dignatus est ad vos conuertere.

Tract. 31.

in Ioann.

Luc. 23. 14.

Non segniter notat D. Augu. quod Christus dum cruci confixus esset, velut sacerdos stans in altari, Patrem rogauit pro inimicis: Pater dimite illis: non enim sciunt, quid faciunt. Quærit, num efficax illa fuerit oratio? respondet, efficacem fuisse, non in omnibus, sed in iis quibus ipse voluit. Ex alto crucis altari quosdam intuebatur quoniam multos ex interfectoribus suis, inimicis suis: cõcutientes, oculis orbatos, miserandum statum non attendentes, firmavit ipse misericors super eos oculos pietatis, pro quibus & supplicauit, qui postmodum diuina luce sunt illuminati, celesti orationi adscribendo. *Afectus: Videt*

D. Auey.

Tem. 9.

Ser. 39. in

Cant.

Cant. 1. 8. pro ipse moriebatur.

De his perdoctè D. Bern. ad illa verba sponsi ad sponfam: *Equitatus meo in curribus Pharaonis assimilatus te amica mea.* Cum enim illa curribus veheretur Pharaonis, oculos suos in eam coniecit, dilexit, sibi que sponfam effragitat: *Equitatus meo.*

§. 22. Abundant. Suam perpendit miseriam & paternæ domus abundantiam, unde ad illam reuerti proponit, sui accusator.

Illo cœlesti lumine, donoque diuino confortatus prodigus oculos suos aperuit duoque considerauit, primum: propriam, ad quam deuenerat infelix calamitatem Codro sauper ot, nudior paxillo, sterilior Agrippa, Paulone iudicior. Tanalo famelicior, in la clade miserior. Secundi: patris recordatur domus il ustrissimæ, ditissimæ, abundantissimæ, sic ut ipsis iustimæ fortis famulis alimentum supererit: copiosum, non siliquarum (quibus nec ipse uicci concessum) sed panis: *Abundant panibus.* Hoc tibi incumbit agendum. Primum: atenta mente considera, quo te deduxerit peccatum, oculos aperti, quare à te ipso, ubi fu? quid mihi ex tot deperditis opibus acceruit emolumentum? quid cum illis luxuratus fu? quid ex tā inartibus expensis mihi superest? quo delicia quo euanere volupt. test? Ad hoc te Paulus hortatur, ut assidue reuolras qui cum prodigo nostro patrum honestis rationibus tā anpla patrimonialia ut spūatua ita & temporalia decessisti. Quis tuarum finis delicia? quod nocturnarum, diurnarumque lucrum comellationum? Quis tuorum terminus studiorum qui dies graues, noctesque pertulisti grauiore? *Quem fructum habuisti tunc in illis, in quibus nunc erubescis?* De hoc laudatur Dauid, quando moto omni lapide, dolis adhibitis exercitu profligato, mortuo Vria, militibus caesis, se ad statum illum peccati, quo nullus infelicio, corruisset in se reuersus, lamentatur: *Miser factus sum & curuatus sum usque in finem, tota die contritus ingrediebar, quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus, & nō est sanitas in carne mea, afflicti sum & humiliatus sum nimis.* In summam docteo miseriam præcipitatus, iacturam passus sum gratiæ Dei donorum Spiritus S. diuinæ familiaritatis, fraternitatis Angelicæ, regaliæ æstimationis, ipsius exercitus, non minimæ partis ararij publici. Inordinatis iactiseci voluptatibus (hos dicit lumbos) modo sapio, modo video, modo iudico: vanitas uanitatū, & omnia uanitas: *Lumbi mei impleti*